ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2020/509

z 3. apríla 2020

o existencii nadmerného deficitu v Rumunsku

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 126 ods. 6,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na pripomienky Rumunska,

keďže:

(1) Podľa článku 126 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) sa členské štáty majú vyhýbať nadmernému deficitu verejných financií.

(2) Pakt stability a rastu vychádza z cieľa používania zdravých verejných financií, ktoré sú prostriedkom na posilňovanie podmienok pre cenovú stabilitu a silný udržateľný rast, ktorý smeruje k vytváraniu pracovných miest.

(3) V postupe pri nadmernom deficite (EDP) podľa článku 126 ZFEÚ, bližšie stanovenom v nariadení Rady (ES) č. 1467/97 ([1]) (ktorý je súčasťou Paktu stability a rastu), sa stanovuje prijatie rozhodnutia o existencii nadmerného deficitu. V protokole č. 12 o postupe pri nadmernom deficite, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a ZFEÚ, sa stanovujú ďalšie ustanovenia týkajúce sa vykonávania postupu pri nadmernom deficite. V nariadení Rady (ES) č. 479/2009 ([2]) sa stanovujú podrobné pravidlá a definície na uplatňovanie uvedených ustanovení.

(4) V článku 126 ods. 5 ZFEÚ sa vyžaduje od Komisie, aby v prípade, keď sa domnieva, že v členskom štáte existuje alebo sa môže vyskytnúť nadmerný deficit, predložila dotknutému členskému štátu stanovisko a v tomto zmysle informovala Radu. Po tom, ako Komisia zohľadnila svoju správu prijatú na základe článku 126 ods. 3 ZFEÚ, a so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru prijatého na základe článku 126 ods. 4 ZFEÚ, Komisia dospela k záveru, že v Rumunsku existuje nadmerný deficit. Komisia preto 4. marca 2020 adresovala Rumunsku na uvedený účel stanovisko a v tomto zmysle informovala Radu ([3]).

(5) V článku 126 ods. 6 ZFEÚ sa uvádza, že Rada má zvážiť akékoľvek pripomienky, ktoré príslušný členský štát prípadne predloží, pred tým, ako po celkovom zhodnotení rozhodne, či existuje nadmerný deficit. V prípade Rumunska toto celkové zhodnotenie vedie k nasledujúcim záverom.

(6) Podľa údajov, ktoré rumunské orgány oznámili 30. septembra 2019 a ktoré následne overil Eurostat, dosiahol deficit verejných financií v Rumunsku v roku 2018 výšku 3 % hrubého domáceho produktu (ďalej len „HDP“), zatiaľ čo verejný dlh sa nachádzal na úrovni 35 % HDP. Uvedené pomery sa so zreteľom na revidované údaje o HDP oznámené rumunským národným štatistickým úradom po uverejnení tlačovej správy Eurostatu mierne zmenili, pričom deficit v roku 2018 predstavoval 2,9 % HDP a dlh bol na úrovni 34,7 % HDP. V oznámení sa na rok 2019 uviedol plánovaný deficit verejných financií vo výške 2,8 % HDP.

([1]) Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6).

([2]) Nariadenie Rady (ES) č. 479/2009 z 25. mája 2009 o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku, ktorý tvorí prílohu Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 145, 10.6.2009, s. 1).

([3]) Všetky dokumenty súvisiace s postupom pri nadmernom deficite pre Rumunsko možno nájsť na adrese: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/ongoing-excessive-deficit-procedures/romania_en

(7) Vláda 10. decembra 2019 prijala fiškálno-rozpočtovú stratégiu na roky 2020 až 2022 (ďalej len „fiškálna stratégia“) obsahujúcu cieľový deficit verejných financií vo výške 3,8 % HDP v roku 2019. To je výrazne nad referenčnou hodnotou 3 % HDP stanovenou v ZFEÚ. Prekročenie referenčnej hodnoty v roku 2019 rovnako nepredstavuje výnimku na účely ZFEÚ a Paktu stability a rastu, keďže nevyplýva ani z neobvyklej udalosti, ani z prudkého hospodárskeho poklesu. V prognóze Komisie zo zimy 2020 sa v roku 2019 predpokladá rast reálneho HDP vo výške 3,9 % a v roku 2020 vo výške 3,8 %, zatiaľ čo produkčná medzera by sa mala nachádzať na hodnotách okolo nuly. V roku 2019 predstavovali jednorazové položky 0,1 % HDP a boli spôsobené refundáciou environmentálnej kolkovej dane z automobilov. Plánované prekročenie referenčnej hodnoty ZFEÚ nie je na účely ZFEÚ alebo Paktu stability a rastu dočasné. V prognóze útvarov Komisie zo zimy 2020, ktorá bola rozšírená o fiškálne premenné, sa v roku 2019 predpokladá deficit verejných financií vo výške 4 % HDP, v roku 2020 vo výške 4,9 % a v roku 2021 vo výške 6,9 %. Predpokladané zvýšenie deficitu je spôsobené najmä výrazným zvyšovaním dôchodkov. Vláda vo fiškálnej stratégii takisto predpokladá, že deficit verejných financií zostane v rokoch 2020 a 2021 nad referenčnou hodnotou ZFEÚ a predpokladá, že deficit bude v roku 2020 na úrovni 3,6 % HDP a v roku 2021 na úrovni 3,4 %. Kritérium deficitu stanovené v ZFEÚ nie je preto *prima facie* splnené.

(8) Verejný dlh Rumunska v roku 2018 predstavoval 34,7 % HDP. Vo fiškálnej stratégii ako aj v prognóze Komisie zo zimy 2020, ktorá bola rozšírená o fiškálne premenné, sa predpokladá, že verejný dlh sa bude do roku 2021 zvyšovať, ale zostane pod referenčnou hodnotou stanovenou v ZFEÚ. Podľa fiškálnej stratégie sa predpokladá, že verejný dlh sa v roku 2021 zvýši až na 37,8 % HDP. Komisia predpokladá v roku 2021 výraznejšie zvýšenie na 41,9 % HDP. Kritérium dlhu podľa ZFEÚ je preto splnené.

(9) Komisia v súlade s požiadavkami článku 126 ods. 3 ZFEÚ analyzovala aj všetky závažné faktory vo svojej správe podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ. Ako sa stanovuje v článku 2 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1467/97, vždy, keď pomer dlhu verejnej správy k HDP nie je vyšší ako referenčná hodnota, závažné faktory sa majú zohľadniť v postupoch vedúcich k rozhodnutiu o existencii nadmerného deficitu. Pri posudzovaní dodržiavania kritéria deficitu zo strany Rumunska sa zohľadnili uvedené závažné faktory, a to najmä nedostatok účinných opatrení od roku 2017 v reakcii na odporúčania Rady na základe postupu pri značnej odchýlke, obmedzený pokrok Rumunska v oblasti uskutočňovania štrukturálnych reforiem a vysoké riziká ohrozujúce fiškálnu udržateľnosť v Rumunsku v strednodobom a dlhodobom horizonte. Uvedené faktory však nemenia záver, že kritérium deficitu podľa ZFEÚ nie je splnené,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Z celkového zhodnotenia vyplýva, že v Rumunsku existuje nadmerný deficit z dôvodu nedodržania kritéria deficitu.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Rumunsku.

V Bruseli 3. apríla 2020

Za Radu
predseda
G. GRLIĆ RADMAN